

sort «рід, вид, сорт», type «тип, рід, клас», variety «вид, різновид». Але слово genre набуло в англійській мові дещо іншого значення і стало означати «жанр» [1, с. 10].

Отже, запозичення французьких слів англійською мовою – це тривалий процес, пов'язаний з тісними контактами Англії та Франції. Дослідники виділяють три основні періоди запозичення французьких слів англійською мовою: давньоанглійський період, середньоанглійський період та новоанглійський період (або період сучасної англійської мови). На сучасному етапі розвитку англійської мови французькі слова продовжують запозичуватися англійською мовою, проте не так активно й продуктивно. Завдяки словам, які вона англійська мова запозичила раніше, на сьогоднішні вона має достатньо ресурсів, щоб самій виступати в ролі мови-донора.

Література

1. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. Київ : АртЕк, 2000. 192 с.
2. Найда Т. І., Молдованов М. І., Сидорова Г. М. Сучасний діловий документ. Зразки найважливіших документів українською мовою. Київ : Технік, 1992. 399 с.
3. Олійник О. Б. Мова офіційних документів. Київ, 2002.
4. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів [за ред. С. П. Бибик, І. Л. Михно, Л. О. Пустовіт, Г. М. Сюта]. Київ : Довіра, 1997. 394 с.

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Боднар І. М.

*кандидат філологічних наук,
асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів
факультету іноземних мов
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

Сучасні лінгвістичні дослідження характеризуються тісним зв'язком з когнітивістикою та культурологією. Увага вчених, що працюють в напрямку когнітивної лінгвістики (Дж. Лакофф, Ч. Філлмор, М. Джонсон, Р. Лангакер, Л. Талмі, О. Кубрякова та ін.) сконцентрована на проблемах мовної свідомості та виявленні зв'язку між її складовими одиницями, оскільки будь-який компонент безпосередньо чи опосередковано пов'язаний з іншими елементами на основі певної ієрархії актуальних для носія певної мови ознак. Таким чином,

етнокультурна специфіка семантики обумовлена етнокультурною специфікою лексики даної мови. Лінгвокультурне дослідження може пояснити наявність або відсутність у лінгвокультурі певних концептуальних ознак, та, відповідно, їхніх слів-актуалізаторів – у мові [1, с. 35].

Використання знань етнокультурного характеру має важливе значення на різних етапах вивченні іноземної мови, адже пояснити вживання мовних одиниць неможливо без урахування культурно-етимологічного компонента, розуміння ментальності носіїв мови.

Намагаючись з'ясувати, як працює мова, одночасно з'ясовуємо, як працює мислення, які асоціативні зв'язки поєднують одиницю мови і одиницю мислення (концепт), на рівні підсвідомого відчуваємо, як відбуваються інші когнітивні процеси. Як зазначає А. Річардс [2, с. 47], мова – це велике мистецтво, і водночас велика таємниця людського буття. В словах як номінативних одиницях мови зберігаються певні знання про дійсність, достатні для того, щоб ідентифікувати позначувані словами реальні або ідеальні сутності [3, с. 120, 4, с. 9].

Зв'язок між пізнавальними процесами та їхнє вираженням мовними засобами забезпечують концепти, зокрема через свою здатність демонструвати процеси культурної еволюції, в яких актуалізуються найбільш значимі для певної епохи національно марковані елементи. Концепт також сприяє виявленню закономірностей у розвитку колективного підсвідомого, та розпізнанню цього підсвідомого у різних культурах і в різні проміжки часу.

У процесі вивчення англійської мови як іноземної з'являється необхідність з'ясувати лінгвокультурний фактор виникнення та вживання лексичних одиниць. Системний підхід до вивчення концептів викликає необхідність виявлення прихованих закономірностей та глибинних парадигматичних зв'язків між одиницями мови як їх актуалізаторами.

Наприклад, при вивченні лексики до теми *Education – Освіта* у процесі навчання англійської, натрапляємо на такі лексичні одиниці, як *disciplinarian, n, pedant, n, pedantic, adj, disciplinarian, adj, bluestocking, bookworm, book-minded, egghead, waling encyclopedia, wordspinner*. Умовно їх можна об'єднати у концепт ЛЮДИНА, ЯКА ДОТРИМУЄТЬСЯ ПРАВИЛ. Репрезентантами цього концепту є спільнокореневі іменники та прикметники, без широко вираженої полісемії. Варто відзначити, що *pedant* має асоціативний зв'язок зі сферою освіти через свою етимологію. У Середньоанглійському періоді мови *pedant* було альтернативою латинському *paedagogue* – вчитель, керівник школи. Проте з часом латинське запозичення вкорінилося в мові, а *pedant, n* та *pedantic, adj* стали стосуватися *особи, котра забагато уваги приділяє незначним деталям у навчальному процесі та особи, котра покладається на книжкові знання радше ніж на здоровий глузд* [5]. Із словникового тлумачення розуміємо, що *pedant, n* та *pedantic, adj* актуалізують як позитивну, так і негативно-саркастичну концептуальну ознаку *Людина, яка дотримується правил*, які необхідно враховувати при вживанні цих лексичних одиниць в мовленні. Метафори-

актуалізатори концептуальної ознаки *Людина, яка дотримується правил bluestoking, bookworm, book-minded, egghead, waling encyclopedia, wordspinner* також мають іронічне забарвлення. Поняття *disciplinarian, n* та *disciplinarian, adj*, стосуються особи, яка дотримується правил та слідкує, щоб це робили інші, є стилістично нейтральним.

Виявлені лінгвокультурні факти доповнюють словникові тлумачення лексичних одиниць допомагають провести асоціативні зв'язки між соціокультурним феноменом та його актуалізаторами, що сприяє ефективному застосуванню іншомовного вокабуляру в процесі оволодіння іноземною мовою. Досліджуючи еволюцію концептів, розуміємо їхнє місце у мовній картині світу носіїв мови. Таким чином, на сучасному етапі розвитку лінгвістики та педагогіки, набуває впливу міждисциплінарний підхід до вивчення іноземної мови.

Література

1. Раевская М. М. Язык в ментальном пространстве: к проблеме постижения национальной логики мышления. *Вестник Московского университета. Сер. 19: Лингвистика и межкультурная коммуникация*. 2006. № 1 С. 27–40. URL: <https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=425409&selid=9197009>
2. Ричардс А. Философия риторики. Метафора. *Теория метафоры : сборник / вступ. ст. и сост. Н. Д. Арутюновой; общ. ред. Н. Д. Арутюновой и М. А. Журиной*. Москва : Прогресс, 1990. С. 44–67.
3. Уфимцева А. А. Лексическое значение (Принципы семиологического описания лексики). Москва : Наука, 1986. 239 с.
4. Chafe W. *Discourse, Consciousness, and Time: The Flow and Displacements of Conscious Experience in Speaking and Writing*. Chicago : The University of Chicago Press, 1994. 392 p.
5. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: www.ldoceonline.com

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК У ВИМІРІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Бондаренко А. С.

*студентка факультету філології та журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Глобальні проблеми, які щоразу новим боком постають перед людством, неможливо вирішити без інтеграції усіх країн. Та інтеграція, на мою думку,